

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕ - ๕๐/๒๕๔๕

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕

เรื่อง ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ส่งคำร้องของจำเลย (นางทัศนีย์ ศิริชัย และนายคณณะ ศิริชัย) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

สรุปข้อเท็จจริง

ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่งคำร้องของจำเลยในคดีแพ่งจำนวน ๒ คำร้อง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ดังนี้

คำร้องที่หนึ่ง เป็นคำร้องในคดีซึ่งบริษัทบริหารสินทรัพย์ พาลาก จำกัด เป็นโจทก์ฟ้องนางทัศนีย์ ศิริชัย เป็นจำเลยในคดีแพ่งหมายเลขคำที่ ๒๔๖/๒๕๔๕ ในข้อหาหรือฐานความผิด โอนสิทธิเรียกร้องและผิดสัญญากู้เงิน สรุปได้ว่า จำเลยได้ทำสัญญากู้ยืมเงินกับธนาคารคิบีเอส ไทยทูล จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ เป็นเงินจำนวน ๑,๕๑๒,๕๓๘.๘๒ บาท ยินยอมเสียดอกเบี้ยขณะทำสัญญาในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี และอาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ได้ โดยจำเลยยินยอมให้ธนาคารปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือต้องแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด และตกลงผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารเป็นรายเดือน ๆ ละ ๗๑,๐๐๐ บาท ทุกสิ้นเดือน โดยชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๒ เดือน เพื่อเป็นการประกันตามสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ บริษัทสิ่งทอกลางตอนล่าง จำกัด ได้ทำสัญญาค้ำประกันโดยยอมรับผิดร่วมกับจำเลยอย่างลูกหนี้ร่วม หลังจากจำเลยกู้เงินไปจากธนาคารแล้ว จำเลยได้ผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารเพียงบางส่วน ซึ่งธนาคารได้ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศธนาคาร และต่อมาจำเลยก็มีได้ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารอีกเลย เมื่อคำนวณถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ จำเลยยังคงมีหนี้ค้างชำระคิดเป็นเงินต้นจำนวน ๑,๘๕๘,๘๔๕.๔๗ บาท และดอกเบี้ยจำนวนเงิน

๒๖๐,๒๖๑.๘๑ บาท เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๓ โจทก์ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งรวมทั้งสิทธิเรียกร้องที่มีต่อจำเลยในคดีนี้ด้วย และหลังจากโจทก์ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากธนาคารแล้ว โจทก์ได้ติดตามทวงถามให้จำเลยชำระหนี้หลายครั้ง แต่จำเลยเพิกเฉย โจทก์จึงฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้

จำเลยยื่นคำให้การ แต่ศาลมีคำสั่งว่าคำให้การฟุ่มเฟือย โดยศาลยังไม่รับคำให้การและศาลมีคำสั่งว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ต่อมาจำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕ ได้แย้งว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ที่บัญญัติให้สินทรัพย์ค้ำประกันคุณภาพที่เป็นสิทธิเรียกร้องของสถาบันการเงิน หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน ฯ ถือหุ้นเกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมด ต้องโอนเข้าบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) แต่สินทรัพย์ค้ำประกันคุณภาพอื่น ๆ ที่รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟู ฯ ไม่ได้ถือหุ้นอยู่ด้วย จะโอนเข้า บสท. ได้ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑ จึงเป็นบทบัญญัติที่ทำให้ลูกหนี้เสียสิทธิและเป็นการเลือกปฏิบัติ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และได้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๖๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และขอให้ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ส่งคำร้องของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

คำร้องที่สอง เป็นคำร้องในคดีซึ่งบริษัทบริหารสินทรัพย์ พาแลก จำกัด เป็นโจทก์ฟ้อง นายคลธนะ ศิริชัย เป็นจำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๔๗/๒๕๔๕ ในข้อหาหรือฐานความผิด โอนสิทธิเรียกร้องและผิดสัญญากู้เงิน สรุปได้ว่า จำเลยได้ทำสัญญากู้ยืมเงินกับธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ เป็นเงินจำนวน ๘๒๐,๕๘๗.๕๕ บาท ยินยอมเสียดอกเบี้ยขณะทำสัญญาในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปีและอาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ได้ โดยจำเลยยินยอมให้ธนาคารปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือต้องแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด และตกลงผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารเป็นรายเดือน ๆ ละ ๓๑,๐๐๐ บาท ทุกสิ้นเดือน โดยชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๒ เดือน เพื่อเป็นการประกันตามสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ บริษัทสิงห์ภาคกลาง

ตอนล่าง จำกัด ได้ทำสัญญาค้ำประกัน โดยยอมรับผิดร่วมกับจำเลยอย่างลูกหนี้ร่วมหลังจากจำเลยกู้เงินไปจากธนาคารแล้ว จำเลยได้ผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารเพียงบางส่วน ซึ่งธนาคารได้ปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศธนาคาร และต่อมาจำเลยก็มีได้ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารอีกเลย เมื่อคำนวณถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ จำเลยยังคงมีหนี้ค้างชำระคิดเป็นเงินต้นจำนวน ๘๑๔,๕๘๕.๔๖ บาท และดอกเบี้ย ๑๒๑,๔๔๐.๖๘ บาท เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๓ โจทก์ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องของธนาคารดีบีเอส ไทยทูล จำกัด (มหาชน) ตามพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งรวมทั้งสิทธิเรียกร้องที่มีต่อจำเลยในคดีนี้ด้วย และหลังจากโจทก์ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากธนาคารแล้ว โจทก์ได้ติดตามทวงถามให้จำเลยชำระหนี้หลายครั้ง แต่จำเลยเพิกเฉยโจทก์จึงฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้

จำเลยยื่นคำให้การ แต่ศาลมีคำสั่งว่าคำให้การฟุ่มเฟือย โดยศาลยังไม่รับคำให้การและศาลมีคำสั่งว่าจำเลยขาดยื่นคำให้การ ต่อมาจำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕ ได้แย้งว่า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ที่บัญญัติให้สินทรัพย์ค้ำประกันที่เป็นสิทธิเรียกร้องของสถาบันการเงินหรือบริษัทการบริหารสินทรัพย์ที่รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ฯ ถือหุ้นเกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมด ต้องโอนเข้าบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) แต่สินทรัพย์ค้ำประกันอื่น ๆ ที่รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟู ฯ ไม่ได้ถือหุ้นอยู่ด้วย จะโอนเข้า บสท. ได้ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑ จึงเป็นบทบัญญัติที่ทำให้ลูกหนี้เสียสิทธิ และเป็นการเลือกปฏิบัติ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึง มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และได้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ และขอให้ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่งคำร้องของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำร้องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติให้รับคำร้องทั้งสองไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่งและรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ และเมื่อพิจารณาคำร้องทั้งสองแล้วเห็นว่าเนื่องจากประเด็นตามคำร้องทั้งสองผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย มีประเด็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาคำร้องทั้งสองเข้าด้วยกันและวินิจฉัยไปพร้อมกัน

ข้อกฎหมาย

พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๓๐ ให้สถาบันการเงินหรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีกองทุนฟื้นฟู หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจแห่งใดแห่งหนึ่งหรือรวมกันเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว โอนสินทรัพย์ที่จัดเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ทั้งหมดให้แก่ บสท. ภายในเวลาที่ บสท. กำหนด

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนตามวรรคหนึ่ง ได้แก่สินทรัพย์ดังต่อไปนี้

- (๑) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ
- (๒) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ
- (๓) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย
- (๔) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม (๑) และ (๒) คณะกรรมการบริหาร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะกำหนดให้โอนมาแต่เฉพาะสินทรัพย์ที่มีเจ้าหนี้เกินหนึ่งรายก็ได้ แต่สถาบันการเงินหรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้หรือผู้รับโอนหนี้จากสถาบันการเงินแล้วแต่กรณี ต้องรายงานการดำเนินการเกี่ยวกับสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่เหลือให้ บสท. ทราบ ตามเวลาที่ บสท. กำหนดและ บสท. จะสั่งให้สถาบันการเงินหรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวโอนสินทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือบางรายให้แก่ บสท. เมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรจะกำหนดให้สถาบันการเงินหรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์ตามวรรคหนึ่งโอนสินทรัพย์ตาม (๓) และ (๔) เฉพาะบางส่วน และโอนสินทรัพย์จัดชั้นดังกล่าวถึงเป็นพิเศษเฉพาะรายให้แก่ บสท. ก็ได้

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพตาม (๑) ที่โอนมา หากเป็นสินทรัพย์จัดชั้นสูญที่ตัดออกจากบัญชีแล้ว หรือที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน ให้ถือว่าไม่มีมูลค่า และให้ บสท. ตรวจสอบการดำเนินการของ สถาบันการเงินที่โอนสินทรัพย์เช่นว่านั้นว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ ของสถาบันการเงินนั้นหรือของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือไม่ เพื่อรายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ดำเนินคดีต่อผู้รับผิดชอบต่อไป

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ต้องโอนมาตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงสินทรัพย์ที่มีการฟ้องคดีอยู่ในศาล โดยศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาด้วย โดยให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเว้นแต่ บสท. จะยื่นคำร้องขอเป็นอย่างอื่น แต่ไม่รวมถึงสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว หรือเด็ดขาดหรือให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว

สินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลล้มละลายสั่งฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ แผนฟื้นฟูกิจการนั้น ถ้าลูกหนี้และผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการร่วมกันร้องขอโดยมีเหตุอันสมควร ศาลจะสั่ง ให้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการต่อไปโดยไม่สั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความก็ได้ แต่ต้องยื่นคำร้องขอเสีย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

คดีที่ศาลสั่งจำหน่ายออกจากสารบบความตามวรรคหก ถ้าอายุความฟ้องร้องยังเหลืออยู่ไม่ถึงห้าปี นับแต่วันจำหน่ายคดี ให้ขยายอายุความออกไปเป็นห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งจำหน่ายคดี

มาตรา ๓๑ บสท. จะรับโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์อื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ ก็ได้ แต่ต้องเป็นสินทรัพย์ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ที่มีอยู่ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ เฉพาะที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันการชำระหนี้

(๒) เป็นสินทรัพย์ที่มีลูกหนี้เป็นนิติบุคคลและมีเจ้าหนี้เป็นสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหาร สินทรัพย์ตั้งแต่สองรายขึ้นไป ไม่ว่าจะมิบุคคลธรรมดาเป็นลูกหนี้ในฐานะผู้ค้าประกันด้วยหรือไม่ก็ตาม

(๓) มูลค่าของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามบัญชีของทุกสถาบันการเงินและบริษัทบริหาร สินทรัพย์รวมกันสำหรับลูกหนี้แต่ละรายเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป และ

(๔) สินทรัพย์ด้อยคุณภาพนั้นยังมิได้มีความตกลงเป็นหนังสือปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และมีได้เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาล

มีคำสั่งให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายแล้วก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

ในการรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะกำหนดให้รับโอนเฉพาะสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) หรือสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๓) และ (๔) ซึ่งเปลี่ยนไปเป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) ในวันหรือก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับก็ได้

ประเด็นการวินิจฉัย

พิจารณาคำร้องของผู้ร้องแล้ว เห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยให้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๗) มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง พิจารณาแล้วรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติห้ามการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ แต่ก็ยกเว้นให้รัฐสภาออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้โดยอาศัยอำนาจตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพมิได้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง สำหรับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยบัญญัติให้บุคคลมีความเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ฯลฯ จะกระทำมิได้ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน แต่ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน

อาจถูกจำกัดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่รัฐธรรมนูญให้ตราขึ้นเพื่อกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิเช่นว่านั้นได้ แต่ต้องจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินจะกระทำได้ที่เท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินนั้น เมื่อพิจารณาพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๐ เป็นเรื่องการโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่เป็นของรัฐให้แก่บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ซึ่ง บสท. มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของรัฐ เพื่อปรับโครงสร้างหนี้และเพื่อให้ลูกหนี้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับเท่าที่จำเป็นและเป็นการทั่วไปกับสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ของรัฐ บทบัญญัตินี้ดังกล่าวมิได้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และเป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองแก่สถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม อีกทั้งไม่เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๐ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

สำหรับพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๑ เป็นบทบัญญัติที่ให้โอกาสสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชน โอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพให้แก่ บสท. ได้ โดยอาศัยหลักความยินยอมหรือความสมัครใจ และต้องมีคุณสมบัติตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๓๑ อนุมาตรา ๑ ถึงอนุมาตรา ๔ เพื่อให้รัฐมีต้นทุนในการดำเนินการน้อยที่สุด เพื่อมิให้ บสท. ต้องเสี่ยงจากการขาดทุน ซึ่งจะกระทบถึงเงินภาษีอากรของประชาชน และอาจเกิดความเสียหายต่อรัฐ จึงไม่เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของบุคคล รวมทั้งเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ไม่จำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ และไม่ได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ วินิจฉัยไว้แล้วว่า มาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดดังกล่าวไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ดังนั้น พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๑ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

ประเด็นที่สอง พิจารณาแล้วรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่เชื่อมโยงไปยังรัฐธรรมนูญมาตราอื่นที่บัญญัติรับรองและให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของบุคคล โดยรัฐจะไปละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้นไม่ได้ ซึ่งถ้ามีการละเมิด รัฐต้องทำให้การละเมิดนั้นหมดไป มาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดว่าสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาลและองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง ส่วนมาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้บุคคลอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญและไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน และเป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่บุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพสามารถใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

เมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดสิทธิของบุคคลที่จะเสนอคดีต่อศาล เมื่อมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลตามกฎหมายแพ่งเกิดขึ้น อันเป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิบุคคลเสนอคดีต่อศาล เพื่อให้ศาลให้ความเป็นธรรม จึงไม่มีข้อความที่เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และไม่มีกรณีที่จะไปขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ซึ่งมีได้มีข้อความที่รับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เนื่องจากสิทธิและเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะมีอยู่ในมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ ซึ่งเป็นเพียงบทบัญญัติหลักการไว้ในรัฐธรรมนูญ ส่วนการกระทำใดสามารถอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้หรือไม่การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างไร ที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ไม่มีบทบัญญัติใดที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ไม่ได้เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ และศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ วินิจฉัยไว้แล้วว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความแพ่ง มาตรา ๕๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙
และมาตรา ๓๐

ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) เป็นบทนิยามซึ่งเป็นการให้ความหมายของถ้อยคำโดยไม่มีกรณีที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๕ สำหรับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการบังคับคดีภายหลังที่ศาลได้มีคำพิพากษาแล้วตามคำร้องนี้ ในเมื่อศาลชั้นต้นยังไม่มีคำพิพากษาบทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ทั้งนี้เป็นไปตามนัยคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๔

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์สินไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๕

ประเด็นที่สอง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๕๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๕

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ปฏิบัติหน้าที่ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ